

Metsaülemate päevadest osavõtjad Roosta puhkekeskuse konverentsisaalis.

Foto J. Pere

Selles numbris :

- Metsaülemate päevad
- Konverents Leedus
- Metsafoorum Soomes
- Eesti metsaülemad sõjajärgsel Inglismaal
- Juubelid

Metsaülemate päevadel räägiti metskonna tööjõust, metsakorraldusest ja keskkonnajuhtimissüsteemist

29. ja 30. septembril toimusid metsaülemate päevad Loode regioonin, Roosta puhkekülas. Peale regiooni peametsaülema M. Embergi avasõnu andis koosoleku juhataja Piirsalu metsaülem T. Raudsaar sõna keskkonnaministrile hr. V. Reiljanile, kes oli otsustanud tulla kohale valitsuse istungi asemel.

V. Reiljan toonitas, et riigimetsanduses on rahuliku, stabiilse töö aeg, metsaülemaid on kõvasti sõelutud, alles on jäänud kindlasti parimad, mitmed on läinud ka väljateenitud vanaduspensionile. RMK finantsseisukord on väga hea, loodame ka pea-

gi uuendada metsaseaduse. 70 % aastalaekumisest on täis, ka puit läheb kallimaks. NATURA hakkab meile varsti otsest kasu tooma. V. Reiljan avaldas tunnustust RMK-le seoses karuputke tõrjega, RMK-le polnud see probleem, kuid teisi tegijaid pole leida ka teoreetiliselt mitte. Metsanduses on tähtis saada korda puuliikidevahelised raiemahud. Looduskaitse süsteem korrastub, loodud kaitsealade keskasutust hakkab juhtima J. Tuusti. Tema ülesandeks saab ka JROM maadega tegelemine, maade vahetus ja üleandmine liigub tasapisi.

Selle aasta torm näitas ilmekalt

riigimetsa tugevust ning erametsanduse nõrkust, kaitsealadel pole alati ametnike otsused õiged, probleemid peaks jõudma ministri lauale, arvas V. Reiljan.

Riigimetsa ihaldajaid on väga palju, metsas te ei tunneta ilmselt seda. Metsa kasvatamine ja lõikamine ei tohi eralduda.

Prügimajanduses tegime suure hüppe edasi, 19,1 milj. Purki ja pude lit on kokku korjatud. Väikesed peame EL nõudel sulgema, kuid ükski vald ei taha oma territooriumile suurt prügilat, selle rajamine riigimetsa on ka üheks võimaluseks.

Metsaülemate murede siirusesse on ministril usku, vastutusel ja vabadusel ning koostööl on suur tähtsus. Liiga noori ei tohi metsandust juhtima lasta, neil puudub vastutustunne. Hobust ei tohi surnuks ajada, igaks ametiks peab küpsema. Riigimets on alles ning teenib kogu rahvast, kõige suurem oht on möödas.

Riigimetsa unikaalsusel on Euroopa mõistes suur tähtsus. Meie maakasutus on õige, õhk on puhas, kliima on sobiv, asustus on hõre, metsasus on kõrge.

Metsaülemaid oli tervitama tulnud ka Noarootsi vallavanem hr.

RMK Nõukogu esimees hr. A. Onemar vaatas oma tervituses rõõmuga lõppevale aastale tagasi. Nõukogu sai uue koosseisu, organisatsiooni muutumisega muutub ka nõukogu. Praegune nõukogu on akadeemilisem, stabiilse arengu toetaja. Suurim töövõit oli koostöökoja rakendumine. Praeguste probleemidena näeb A. Onemar struktuuri optimeerimist, infotehnoloogia rakendamist ja investeerimispoliitika täpsustamist. Strateegiline arendus ei toimu tema arvates süsteemselt, ülesandeid ei suudeta viia metskondadeni.

RMK struktuurid optimeerivad ennast ise ja keskenduvad tulu teeni-

tänas veel T. Raudsaart ning M. Embergi külalislahkuse eest ning kutsus kõiki üles aktiivsusele.

Metskonna oma tööjõud

Saarte regiooni peametsaülem hr. L. Lühi tõstatas probleemid seoses tööjõu vähenemisega. Paraku harvendusraiel ja noorendike hooldamisel on käsitöö hädavajalik. Tuleks tekitada Luua kooliga paremad sidemed, et saaks sealt oskustöölisi, arvas ta.

Kabala metsaülem E. Ilmet rääkis, et 5 aastaga on tööliste arv vähenenud 2 korda, praeguseks on alles jäänud 337 töolist. Suurte raiepakettide moodustamisega tõrjume ka FIE-d kõrvale. Tööjõud liigub mujale, erametsaomanikud maksavad valgustusraie ja kultuuri hoolduse eest 2 korda rohkem. Metskondadesse on jäänud viimased sunnismaised pärisorjad. Ometi on oma töölistel ja tehnikal metskonnas suur tähtsus. Paljusid töid ei olegi võimalik tellida. Praegu teenib raietööline 6200 kr., traktorist 6880 kr. Sellise töö eest peab saama vähemalt keskmise palga!

J. Schults pidas oma traktori optimaalseks kokkuveo suuruseks 6000 tm aastas, komplekte on praegu 31, investeerime metsatehnikasse 10 milj. aastas. Masina töötulemused on paremad, kui ta töötab ühes metskonnas. Tehnika väljavahetamiseks on konkreetne graafik, vahetatakse konkreetne traktor, kui mahud on täitunud. Tehnika uuendamist otsustavad metskonnad ja regioonid koostöös, selleks vajame ka täpsemat analüüsi.

Metsakorraldus RMK-s

Ahtme metsaülem M. Reimann vaagis mitmeid variante kuidas metsakorraldus ning metskond võiks koos töötada. Praeguseks probleemiks pidas ta tulude prognoosi ja raiekava ajalist erinevust.

Piirsalu metskonnas tutvuti raiejäätmete kasutusvõimalustega.

Foto J. Pere

Ü. Kalm, kes tutvustas auditooriumile Noarootsi valda. Rootsised on elanud valla territooriumil juba 13. sajandist alates. Praegu on vallas 1600 maaomanikku, 500 on nendest rootsised, alalisi elanikke on vaid 900. Igal aastal ehitatakse valda 20-30 villat, mille omanikud on küll paraku 2 passiga rändajad. 1989. aastal alustati Gümnaasiumis rootsi keele õpetamist, kool ongi orienteeritud keelteõpetusele. Noarootsi võib vallavanema sõnul oma ilusa loodusega, palju on moodustatud kaitsealasid. Koostöö metsarahvaga on igati hea.

misele, mis on meie peaesmärk. Struktuur peab olema elav ja paindlik, kaldume rohkem äriühingu suunas, riigiasutust enam ei tule.

Looduskaitsealadel teeb riigimaal kõik tööd RMK, loodushariduses tehakse koostööd.

EMÜ esimees K. Tiganik tänas RMK juhtkonda Ü. Viilupit ja R. Völlit, et metsaülemate päevad toimuvad, sest üha vähem jääb aega koosviibimiseks. Metsaülemate teemad võeti vastu ning neid arutatakse. Meie ettepanekutest peaks olema otsustamisel kasu, arvas ta. K. Tiganik

Vardi metsaülem T. Ehrpais käsitles GPS kasutamist. Ta arvas, et GPS on metsniku suur abimees, sest kaardimaterjal muutub kasutatavaks, saab määrata täpselt VEP-ide ja kahjustuskollete asukohti, Maa-ameti info muutub looduses kasutatavaks. Kasutamise miinustena tõi ta välja täpsuse sõltuvuse reljefist ning puistu koosseisust, ebatäpsuse ning liigse usaldatavuse.

Metsakorraldajate töö põhimõtetest andis põhjaliku ülevaate metsakorralduse juht V. Eltermann. Metsakorraldajate põhiülesanne on hetkel raiekavade kontroll ja kehtestamine.

Metsaülemate päevadel osalejad tutvuvad võsa raie ja kasutamisega Piirsalu metskonnas.

Foto J. Pere

ISO ja FSC standardid

Põltsamaa metsaülem A. Jürissaare arvates peaks selgitama kes on huvigrupp ning kui suur see peaks olema. Metsakuivenduse rekonstrueerimisel ei tohiks teha takistusi. VEP-ide tähistus on puudulik. FSC standard peab olema selge ja igapäevase üheselt mõistetav. Praegu oleme kohati üle pingutanud.

Orava metsaülem A. Sepp arvas, et keskkonnajuhtimissüsteem on oma eesmärkidest – toodete kontroll ja tegevuse hindamine, kõrvale kaldunud. KJS peab olema lihtne ja elujõuline, seda tuleks reformida, et ta oleks lihtne ja arusaadav. Praegu on enne auditit metskondades paanikapäevad. Paradoksaalne on asjaolu, et KJS peaks tegelema enda ressursi kasutamise auditeerimisega. Uute standardide järgi sertifitseerimine pole praegu otstarbekas.

RMK siseaudiitor J. Jalast toonitas, et KJS oli 2001.a arengukavas ette nähtud, siseauditid toimuvad vastavalt reglemendile ja kinnitatud küsimustikele. Aruandeid peavad analüüsima valdkondade juhid. Auditite efektiivsemaks läbiviimiseks peaks nende etteteatamise aega vähendada. J. Jalast tunnistas, et keskkonnakavades on puudujääke.

Keskkonnajuht O. Lillemets kavatses tutvustada ISO 9001 (kvaliteedijuhtimine) sertifikaati ja OH-SAS 18001 (töökeskonna), kuid tunnistas vajadust enne keskkonnajuhtimine üle vaadata.

Pikknurme metsaülem A. Koll märkis repliigi korras, et RMK-s ei pöörata tootmisele piisavalt tähelepanu. Kui nii läheb edasi, siis pea muudkui kasvab, jalad ei kannan enam välja ja kukume lõpuks kokku.

Peadirektor Ü. Viilup andis ülevaate RMK hetkeolukorrast. Tulud on pidevalt kasvanud raiemahu vähenemise juures. Kasvava metsa müügi maht on pidevalt vähenenud, selle lõpetamine 2007. aastal. Metsamaterjali müügihind on praegu 510 kr tm. Koormusindeksi vähenemist pole karta, sest noorendike hoolduse pindala suureneb. Metsakultuuride pindala jääb stabiilseks. Tulude suurenedes suurenevad ka kulud, halduskulude osakaal käibest peab jääma 22-21%. Suurt lammutamist RMK-s ei tule, RMK ei vaja revolutsiooni, küll aga juhtimissüsteemi arendamist ja täiustamist. Peadirektor on saanud nõukogult tulemusülesande struktuuri kaardistamiseks ja vajadusel täiustamiseks. Peame kohanema välismõjudega, sest väliskeskond muutub –

elukallidus suureneb, töajõud voolab metsast ära, infotehnoloogia areneb edasi.

RMK tegevust on vaja laiendada, selleks on järgnevad võimalused:

Harvendusraiate suurendamine 2000 ha - 40 milj. kr.,

Riigireservi maade kasutamine 50 000 ha – 50 milj. kr

Küttehalgude tootmine - 15 mil. kr

Raiejäätmete tootmine - 5 milj. kr

Kokku 110 milj. kr

Uue metsaseaduse järgi lastakse peadirektor lahti ning organisatsiooni hakkab juhtima juhatus. Vaja on täiustada välislähetuste korda, klassiekskursioonid ei ole eriti sobilikud. Kogemuste saamine on vajalik, kui on vaja, siis valdkonda uurib 5 – 7 inimest.

Metsaülemate päevad jätkusid teisel päeval Piirsalu metskonnas, kus metsaülem T. Raudsaare juhtimisel tutvuti põhjalikult raiejäätmete kogumise ja töötlemise ja veoga, raielankide uuenemisega ning Kaitseliidu polügooniga. Huvilised said tutvuda Kaitseliidu relvastusega ning ka ise automaati täristada.

Metsaülemate päevad lõppesid ühise supisöömisega, korraldamise järg anti üle taas Edela regioonile.

PRIIT KASK,
Erastvere metsaülem

EMÜ liikmed Leedus konverentsil

9. ja 10. septembril osales Eesti Metsäülemate Ühingu esindus koosseisus Kaarel Tiiganik, Elor Ilmet, Küllike Kuusik, Koidu Simson, Jaan Anni ja allakirjutanu Leedus Palangas toimunud Balti Metsaseltside konverentsil.

Konverents on traditsiooniks saanud üritus, mida korraldati juba enne II maailmasõda, kokkutulemised katkesid nõukogude võimu ajal ning traditsioon taastati 1990. aastal Sagadis toimunud konverentsiga. Üritus toimub igal aastal ühes kolmest Balti riigist. Möödunud aastal peeti konverentsi Võru-Kubijal, sel aastal Leedus, Palangas ja järgmise aasta korraldaja on Läti, kes kutsus kõiki osa võtma septembris Ventspilsis toimuvast kokkutulekust.

Käesoleva aasta teema oli "Metsade majandamise probleemid kaitstavatel territooriumidel". Konverents on alati kahepäevane, esimesel päeval kuulatakse ettekandeid ja teisel päeval toimub ekskursioon päevateemaga seotud objektidele. Ettekannetega anti ülevaade kõigi kolme Balti riigi looduskaitse alustest, alustades meilegi tuttavatest Euroopa Liidu direktiividest, keskendudes erinevatele kaitsekorraldusabinõudele ja lubatud majandamisviisidele kaitsealustes metsades. Päeva teise poole ettekannetes käsitles Anu Almik RMK puhkemajanduse osakonnast puhkealadel läbi viidud küsitlusi ja selle tulemusel selgunud puhkajate eelistusi ja soovide. Leedu Põllumajanduse Akadeemia prof. Eduardas Repšase ettekanne käsitles organisatsiooniliste ja majanduslike meetmete süsteemi puhkeväärtusega metsade jaoks. Tege-

Kolleegid Elor Ilmet ja Vaike Pommer arutavad Palangas metsaseltside konverentsil kaitsemetsade olukorda.

Foto Küllike Kuusik

mist oli põhjaliku ja kohati ka lausa matemaatilise lähenemisega puhkeväärtusega metsade väljavalikuks ja erinevate aspektide arvestamiseks puhkemetsade majandamisel. Läti ettekandja oli pr. Sarmite Grundšteine, kes tegi ettekande oma uurimistöe kohta Kolka rajooni rannikumetsade kaitsmiseks. Uurimise tulemusena jõudis ta järeldusele, et kõige tähtsam sellise suure koormusega puhkemetsade majandamisel on koostöö erinevate organisatsioonide vahel. Jõuti lihtsa ja

selge tulemuseni – suhtle inimesega. Paraku põkkume me ise oma igapäevatoos sama probleemiga, aga sellistel juhtudel ei ole kunagi süüdi ainult üks pool, põhjused on enamasti kahepoolsed.

Reisi teisel päeval viidi meid ringsõidule erinevatele puhkemetsade objektidele. Esimesel objektil arutleti pikalt, mida teha rannikuäärse metsa alla tekkinud loodusliku põõgi ja valgepõõgi uuendusega. Põök sinna oli omal ajal istutatud ja nii nagu Eesti looduskaitsejad meil, nii ka Leedu looduskaitsejad seal on arvamusel, et põök ei ole kohalik puuliik ja tema kasvuala tuleks piirata. Ega sellel objektil väga ühestele järeldustele ei jõutudki. Edasi läksime Šventoji metskonda, kus Leedu kõige vanem metsaülem on rajanud metsa lapse ja täiskasvanu metsandusliku õpperaja. Õpperada on lahendatud mängulises võtmes, nii väikesed kui suured saavad läbi mängu ja viktoriinide oma teadmisi metsast kontrollida ja täiendada. Küllastasime ka kivimuuseumi, mille oli rajanud kohaliku kolhoosi melioraator. Tema oli tassinud kõik ümbruskonna suuremad kivid ühele alale kokku ja teadlaste abiga määranud ära, missuguselt maa-alalt need kivid koos jääajaga Leedu pinnale on jõudnud. Kahepäevase ürituse lõpetamine toimus Läti piiri äärde rajatud tehishjärve ääres nn. igauheõiguse platsil. Enne teeleminekut tehti lõpetuseks veel ühislaul ja lubati kohtuda aasta pärast Ventspilsis.

ANDRES SEPP,
Orava metsaülem

Mälestussammas metsaistutajatele Leedus.

Foto Küllike Kuusik

Metsandus kaotab Euroopas populaarsust

Foorumi üks seminar toimus Soome metsamuuseumis LUSTO.

Foto P.Kask

Septembri esimestel päevadel toimus päikeselises Savonlinnas Euroopa metsaseltside foorum, kus tõdeti metsanduse populaarsuse ja positsiooni langust tänapäeva Euroopas. Kuigi põhjanaabritel metsandusega suuri probleeme ei ole, oli just Soome foorumi kokkukutsuja ning seda juhtis sealne metsaseltsi esimees J. Karvonen. Soome, Austria, Schveitsi, Rootsi, Schoti, Islandi, Saksa ja Eesti esindajad arutasid üheskoos kuidas metsanduse olukorda parandada ning kuidas erinevate Euroopa riikide vahel kommunikatsiooni ja koostööd arendada.

Eesti metsandust esindasid foorumil Erik Kosenkranius, Heiki

Hepner, Vaike Pommer, Jürgen Kusmin, Priit Kask ning Eesti metsaseltsi Grand Old Lady Maria Urov.

Schoti metsaseltsi esimees Peter Fothergill rääkis, et sealse 150 aastase 1000 liikmega metsaseltsi eesmärgid on metsast huvitatute ühendamine ja metsaomanike omavahealine suhtlemine. Metsanduse põhiprobleemidena näeb ta madalat puiduhinda, suuri makse, riigiabi vähenemist, vähest koopereerumist, väheseid puiduturu uuringuid. Odavas puiduhinnas on tema arvates süüdi Eestist sisseveetav suur puidukogus.

Islandlase Brynjolfur Jonssoni arvates hakkab Islandi metsandus

alles arenema. Metsaselts on loodud küll juba 1930. aastal ja sellel on 7000 liiget, kuid küpset metsa Islandil veel ei ole. Eesmärgid on seal teadmiste saamine ning metsaomanikest liikmete informeerimine. Valitsus tunneb metsanduse toetamise vastu, inimesed on metsandusest huvitatud, sest 80% kasutab metsa, enamik toetab metsanduses toimuvat. Metsastamiseks tekib maad juurde, sest jää järjest sulab!

Saksa metsaseltsi presidendi Hanno Moldenhaueri arvates pole Saksa metsanduses kunagi varem nii suuri probleeme olnud. Metsanduse on tähelepanu metsakasvatusel ja ökoloogial, kuid puiduturu olukord on tähelepanuta. Arvestuslangist jää 20 milj. Tm raiumata. Valitsus ei taha riigimetsandust toetada, motivatsioon metsandussektoris on juba 10 aastat madal. Müncheni Ülikoolis likvideeriti metsateaduskond, metsandust saab Saksamaal õppida nüüd vaid kolmes ülikoolis. Saksamaa metsakongressi motoks on metsa muutumine. Metsanduses võetakse suund puhkemajanduse arendamisele.

E. Kosenkranius andis ülevaate Eesti metsanduses toimuvast. Ta märkis muu hulgas, et juurdekasv ületab raie ning illegaalne raie ei oma nii suurt osakaalu, kui Euroopas arvatakse, et Eesti ootab uut metsaseadust ning rohelist maksureformi. Momendil on jätkuvalt meie probleemiks tormi tagajärjel

tekkinud hinnalangus puiduturul.

Šveitslase M. Hostettleri ja austerlase B. Blini arvates ei ole metsandus enam konkurentsivõimeline, arvestuslangid jäävad raiumata, odavam on jätta puit metsa. Turismi, põllumajanduse ja keskkonnkaitse osakaalud suurenevad, metsamajandus tõrjutakse kõrvale. Zürichi Ülikoolis lõpetati metsandushariduse andmine, Viinis õpib seda eriala vaid 8 üliõpilast, sest eriala pole atraktiivne.

Rootsis kasvab B. Eki arvates kaitsealuse metsa pindala, kuid metsas olevaid töökohti turism ei suuda asendada. Rootsi puidu- ja töjõuturгу mõjutas torm konkurentsi pakub odav Balti ja Poola töjõud.

Soome metsandus on jätkuvalt tõusuteel, raiutakse 60 milj. M3, aastas annab iga hektar 100 eurot, 25 % kogu ekspordist moodustab puit, metsasektoriga on seotud 90 000 inimest. Probleeme pole juhtide leidmisega, vaid töölistega.

Soome puitarhidektuuri pärlid -kirik Kerimäkil. ...

Foorum otsustas luua metsaseltside ühendusele kodulehekülje, kontakteeruda kõigi Euroopa riikide metsaseltsidega ning kutsuda koosolek kokku igal aastal. Järgmisel aastal toimub foorum E. Kosenkranuse ettepaneku kohaselt Eestis.

Konverentsi käigus külastasime

põhjalikult Soome metsamuuseumi LUSTO (eesti k. aastarõngas) ja Finnforesti tehast Punkaharjus. Finnforesti tehas toodab täiesti uutset materjali – lamineeritud viinerplaati (soome k. Kerto). Kuusepuit kooritakse, kihid liimitakse ning saadakse kuni 20 meetri pikkused erineva paksusega paneelid, mis on täispuidust kergemad ning tugevamad. Selline materjal maksab umbes 6000 EEK tm ning seda eksporditakse hulgaliselt Lääne Euroopasse ning Jaapanisse. Soomes on materjal juba edukalt ehituses kasutusel, meil õnnestus seda näha Savonlinna kontserdihallis.

Soomlased on metsa ja puitu alati osanud väärikalt kasutada, selles veendusime maailma suurimas puitkirikus Kerimäkil.

PRIIT KASK,
Erastvere metsaülem

... ja kasiino Savonlinnas.

Ajalooveerg

Eesti metsaülemad sõjajärgsel Inglismaal

Lehtpere Rudolf (1905-1970). Tartu Ülikooli diplom 1942, teoreetilise kursuse lõpetas juba 1933. Adavere (1937-1939) ja Orava (1939-1944) metsaülem. Saksamaale 1944, Inglismaale 1947. Darlingtonis erametskonna – metsakatsejaama assistent ja juhataja (1947-1970). Avaldanud erialartikleid.

Osi Harald (1912-1996). Tartu Ülikooli ajutine tunnistus 1941. Pärnu linna metsaülem (1941-1944). Saksamaale 1944, Inglismaale 1947. Seal Cambridge taimekaitsevahendite firma Pest Control assistent, keemik (1949-1977). Saksamaal jõudis ta olla Lübeckis Eesti Metsatehnikumi õpetaja (1946-1947).

Varres Hans Leonhard, Eesti Vabadussõja veteran (1885-1957), sakslane. Tartu Ülikooli metsanduskursuse lõpetanu 1921. Veriora (1921-1923) ja Sangaste (1923-1941) metsaülem. Saksamaale 1941, Inglismaale 1947. Seal oli kellaspepp. Saksamaal jõudis olla Whrittengeni metsaülema asetäitja (1941), sõjaväes Heidelbergis olles oli ka metsateenistuja, oli ka sõjavangis.

EESTI PÄRITOLUGA METSÄÜLEMAD SÕJAJÄRGSES AUSTRALIAS

Okas Eduard, Eesti Vabadussõja veteran (1897-1988). Tartu Ülikooli diplom 1938, teoreetilise kursuse lõpetas juba 1928. Karksi (1928-1934), Tudu (1934-1937), Sutlema (1937-1939) ja Antsla (1939-1944) metsaülem. Saksamaale 1944, Austraaliasse mõne aasta pärast. Mitmel tööl.

Tava Toomas (1902-1982). Tartu Ülikooli diplom 1938, teoreetilise kursuse lõpetas juba 1932. Orajõe (1935-1939), Veriora (1939-1940) ja Kohtla (1941-1944) metsaülem. Rootsi 1944, Austraaliasse 1948. Seal mittemetsan-

duses – sanitarina ja kullassepana.

Tender Karl (1908-1989). Tartu Ülikooli diplom 1938. Paasvere metsaülem (1940-1944). Saksamaale 1944, Austraaliasse mõne aasta pärast. Erialal töötamisest pole endmeid.

Vester Edgar, Eesti Vabadussõja veteran (1900-1970). Tartu Ülikooli diplom 1930. Kolga metsaülem (1932-1935). Riigimaade ja –metsade Valitsuse (ka Talituse) metsainspektor (1937-1939), ka metsakasvatusbüroo juhataja (1939-1940), Riigimetsade Valitsuse/ Metsade Keskvalitsuse puudukasutusosakonna juhataja (1941-1944). Saksamaale 1944, Austraaliasse 1949. Seal metsakorraldaja, suure metsatalu töödejuhataja (1965.a-st). Avaldanud üle 80 artikli.

Taali metsaülem A. Starast rändas Austraaliasse.

Foto erakogust

Kuuse Johannes Voldemar, Eesti Vabadussõja veteran (1900-1991). Tartu Ülikooli ajutine tunnistus 1937. Vändra (1932-1935), Kastre (1935-1941) ja Kloostri (1941-1944) metsaülem. Saksamaale 1944, Austraaliasse 1949. Seal riigiraudtee tööline (1955-1966), siis samas ametnik.

Starast Aleksander (1892-1976). Rakvere (1920-1921) ja Taali (1922-1944) metsaülem. Saksamaale 1944, Austraaliasse mõne aasta pärast. Erialal töötamist pole teada.

EESTI PÄRITOLUGA METSÄÜLEM SÕJAJÄRGSEL UUS-MEREMAAL

Sepp Leopold (1903-1965). Tartu Ülikooli diplom 1930. Adavere (1931-1934) ja Valga (1934-1944) metsaülem. Saksamaale 1944, Uus-Meremaal 1949. Seal istanduse assistent (1949-1953), Christ-Churchi linna maamõõtja, joonestaja. Avaldanud artikleid.

Samale saarele põgenes seiklusrikkalt ka abimetsaülem **Kaalep Juhan**, Eesti Vabadussõja veteran (1902-1995), kes oli samas ka kirjanik Ain Kaalepi isa. Tartu Ülikooli ajutine tunnistus 1942. Ta oli Tartu (1927-1931), Konguta (1931-1934), Kambja (1934-1937) abimetsaülem, metsanduskonsultant (1937-1940) jm. Mobiliseeriti saksa sõjaväkke, oli Tsehhis ja Venemaal sõjavangis, sai Prantsuse sõjavõimude vahendusel Elsass-Lotringi (1944-1948), öeldes end seal päritolult sakslaseks. Uus-Meremaal 1948. Seal sai Napier hüdroelektrijaama maamõõtjaks.

(Lõpp)
MALEV MARGUS

Heino Heinleht 70

Teeneks metsamees Heino Heinleht sündis 6.oktoobril 1935.a. Harjumaal Nissi vallas Siimika külas talupidajate peres metsade keskel.

Heino õppis Tabara algkoolis ja seejärel Nissi koolis. Kodukohas õpingud lõpetanud, siirdus õppima Tallinna Polütehnikumi, mida aga ei lõpetanud. Ta töötas seejärel Tallinnas tiserlina kuni 1957. aastani, mil sai lõplikult aru, et metsas kasvanuna temast linnameest ei saa. Välja löi igatus metsade järele.

Heino läks veel samal aastal Kloostri metskonda metsavahiks, varsti tubli töö tulemusena edutati ta metsnikuks, kellena töötas kuni 1970. aastani. Selleks ajaks oli tal kaugõppes lõpetatud Luua Metsatehnikum ja 1969.a lõpetas Heino ka EPA. Sama aasta näärilkuu keskelt sai temast Kloostri metskonna metsaülem, kellena Heino töötas tervelt 28 aastat. Selle aja jooksul teenekas metsaülem ehitas viis uut kordonit ja remontis kõik varem ehitatud kaasaegseteks. Metskonda ehitati täiesti uus kaasaegne töö-

koda koos garaazhidega. Teiseks tähtsamaks tegevuseks muu tavalise metsakasvatuse ja -kasutuse kõrval sai metsamaaparandus ja uute metsateede ehitus.

Eesti taasiseseisvumise järel oli Heino üks initsiaatoritest metskondade iseseisvumisele. Metsaülemate Ühingu juhatuse delegatsiooni koosseisus olevat Heino käinud kaks korda isegi toleaegse peaministri hr. Vähi jutul. Ta on erumetsatöötajate ühingu HONG üks asutajaliige.

Praegu peab pensionipõlve sünnikodus. Tegeleb talupidamisega, peab mesilasi ja vahel käib ka jahil.

On abielus, kusjuures ühe naisega üle neljakümne aasta(!). Koos on üleskasvatatud kaks poega. Lapselapsi on viis. Metsapuid, mis tema näpunäidete järgi oma kasvamist alustanud on metsas lugematult palju. Puid, mis tema juhendamisel raiutuna ja lauaks, mööbliks või muuks tarbeesemeks muundatuna oma hea aura kaudu inimestele hubasust pakuvad, veel rohkem.

Soovime teenekale metsamehele jätkuvalt tugevat tervist ja kui kusagil midagi vahel valutama kipub, siis ikka ka väiksest pitsist abi otsiks. Siis saab loodetavasti kaks asja korda: valu kaob ja vaimusilmis rulluvad paremini lahti mälestused.

TAIVO RAUDSAAR

Mait Markus 55

14. oktoobril tähistas oma 55-ndat sünnipäeva Eesti Metsaülemate Ühingu liige Mait Markus.

Pärast Eesti Põllumajanduse Akadeemia Metsandusteaduskonna lõpetamist 1974.a. asus Mait tööle Rakvere Metsamajandi Sõ-

mera metskonna abimetsaülem ametikohale.

Sama aasta kevadel tuli ette võtta teenistus Nõukogude Armees.

Peale sõjaväeteenistust, 1975.a. augustis, määrati ta tööle Suure-Jaani Metsamajandi

Kabala metskonda metsaülemaks. Seal töötas Mait kuni 1982.a. augustikuuni, mil ta viidi üle Mahtra Rohelise Võõndi Metsamajandi Siniiallika metskonna metsaülemaks.

Siniiallika metskonnas jätkus tööd kuni Paunküla metskonnaga liitumiseni 1997.a.

Alates sellest ajast töötab Mait Markus RMK Paunküla metskonna abimetsaülemana, kelle põhiülesanneteks on raiete ja metsamaterjali müügi korraldamine ning kõik muu sellega seonduv.

Mait on tasakaalukas, kohusetundlik, kindlameelne ning tugeva teotahtega.

Sõprade hulgas on Mait tuntud kirgliku jahimehena. Kalapüügistki ei ütle ta ära.

Soovime Sulle õnne, jõudu ja tugevat tervist ka edaspidiseks.

Kolleegide nimel

ANDRUS KEVVAI

Väljaandja:
Eesti Metsaülemate Ühing
 Rõõmu tee 1, Tartu
Toimetaja: Priit Kask
 erastvere@rmk.ee
 tel 510 5698